

DELO NA DALJAVO
Šolsko leto 2019/ 2020
Razred: 4. b

Predmet:
GUM

Zaporedna št. ure:
50.

Datum:
21. 5. 2020

Učiteljica:
Mojca Starešinič

Tema: GLASBA SKOZI ČAS - ljudska glasbila

Pripomočki: Učbenik, str. 63

Namen učenja:

- Poglobiti nacionalno identiteto prek slovenske ljudske glasbe – domoljubna vzgoja.
- Oblikovati si si pozitiven odnos do nacionalne in svetovne glasbene dediščine.
- Ob petju, ritmični izreki in/ali poslušanju glasbe se gibati.

Kriteriji uspešnosti: uspešen/na boš, ko boš:

- Znal/a nekaj povedati o ljudskem glasbilu, ki si ga narisal v šolski zvezek.

Pri zadnji uri glasbe si se moral/a naučiti zapeti pesmico Dekle je po vodo šlo.

Jo znaš? Glasno jo zapoj. Lahko te doma tudi kdo posluša.

Če si jo pozabil/a, jo najdeš na povezavi:

www.radovednih-pet.si

Ob prepevanju ljudskih pesmi, so si ljudje nekoč sami izdelovali tudi preprosta in malo bolj zahtevna ljudska glasbila.

Preberi si besedilo v učbeniku.

Učbenik, str. 63

Ustno odgovori na vprašanja:

- Kaj so ljudska glasbila, kdo jih je izdelal in zakaj?
- Kdo je igral na ta glasbila in zakaj?
- Kako si je ljudski godec služil denar?
- Na kakšen način je zaslužil več denarja?
- Večkrat si preberi izštevanko Kdor hoče Poskusi se jo naučiti na pamet. Vzemi si nekaj časa.

NALOGA:

Izberi si enega od narisanih ljudskih glasbil v učbeniku. Natančno ga preriši v šolski zvezek. Na spletu poišči še kakšno zanimivost o tem glasbilu in zapiši v zvezek.

Kogar zanima več o ljudskih glasbilih, naj si pogleda še vsebino, ki jo najdemo na spletni strani Slovenskega etnografskega muzeja.

Ljudska glasbila

Ljudska glasbila in zvočila so predmeti, iz katerih ljudje izvabljajo zvoke, ki jim pomenijo glasbo. Ljudsko glasbilo lahko postane vsak predmet, doma narejen ali kupljen oz. vsako glasbilo, če nanj igrajo ljudski godci glasbo iz svojega godčevskega sporeda. Na osnovi ustvarjanja in oblikovanja zvoka je ljudska glasbila moč razdeliti v štiri osnovne skupine:

- zrakovna glasbila: pihala in trobila,
- glasbila z opno: bobni in mirlitoni,
- strunska glasbila: godala, brenkala, udarala, drsala,
- samozvočna glasbila: udarala, strgala, trzala, drgala.

BELTINCI

DIATONIČNA HARMONIKA PRED PRVO SVETOVNO VOJNO

Diatonična harmonika v relativno dobrem stanju. Harmonika je del zapuščine dedka Antona Baligača,...

Glasbilo

SI

630:LJU:0021833

PIŠČALKA, NUNALCA

Glasbilo

SI

20. STOLETJE

630:LJU:0021839

BRNIVKA

Domači izdelek.

Glasbilo

BELTINCI

20. STOLETJE

[630:LJU:0022641](#)

KLARINET S KOVČKOM

Klarinet je del zapuščine dedka Antona Baligača, znanega prekmurskega godca in dolgoletnega člana...

[Glasbilo](#)

SI

20. STOLETJE

[630:LJU:0018086](#)

GLASBILO

Material: les, kovina Glasbilo v obliki močnejše palice, na zgornjem koncu ima izrezljan...

[Glasbilo](#)

2004

[630:LJU:0021826](#)

ŽABICA

Izdelal po spominu iz ilirskobistriškega konca Romeo Vovk.

[Glasbilo](#)

90. LETA 20. STOLETJA

[630:LJU:0021911](#)

KLARINET IZ BUČE

Lepo izdelan klarinet s trsnim jezičkom domače izdelave.

[Glasbilo](#)

[SI](#)

20. STOLETJE

[630:LJU:0021939](#)

KLENET, PIŠČALKA

Trstika s prirezanim jezičkom, izvrtani (prežgani) dve luknjici.

[Glasbilo](#)

[SI](#)

[630:LJU:0018115](#)

TAMBURICA

Material: les, kovinske strune Tamburica - brač, na štiri strune.

[Glasbilo](#)

[VRHPOLJE PRI MORAVČAH](#)

[630:LJU:0022642](#)

VIOLINSKE MELODIJSKE CITRE

Ohišje je v obliki srčka, imajo 4 strune. Igra se jih z lokom (desna roka). Z levo pa se »obira« po...

[Glasbilo](#)

[VRHPOLJE PRI MORAVČAH](#)

[630:LJU:0022643](#)

VIOLINSKE AKORDNE CITRE

Violinske citre z akordi so sestavljene iz melodijskih in spremljevalnih strun. Na melodijske...

[Glasbilo](#)

ZGORNJE GORJE

1990

630:LJU;0016990

ZVONEC

Narejen je iz pločevine, ploščate oblike, ob strani zakovice, znotraj obešen kembelj (=utež),...

Glasbilo

90. LETA 20. STOLETJA

630:LJU;0021931

ŽVEGLA

Štirka.

Glasbilo

KONEC 20. STOLETJA

[630:LJU:0021836](#)

MALI BUMBAJS

Izdelal po naročilu SEM Romeo Vovk; po spominu iu ilirskobistriškega konca.

[Glasbilo](#)

[CERKNO](#)

KONEC 20. STOLETJA

[630:LJU:0021840](#)

DRDRA

Izdelal na prošnjo SEMa Štefan Rutar (ok. Cerknega), po spominu iz otroštva.

[Glasbilo](#)

2004

[630:LJU:0021831](#)

BRNKAČ

Predmet je bil izdelan po arhivskih zapiskih v otroški delavnici glasbil v Hiši otrok in umetnosti...

[Glasbilo](#)

20. STOLETJE

[630:LJU:0021830](#)

BOBEN

Predmet je izdelal po naročilu SEM Romeo Vovk, Ilirska Bistrica, tako kot so ga svoje dni...

[Glasbilo](#)

BELTINCI

OKOLI 1940

[630:LJU:0022639](#)

KLARINET

Klarinet je del zapuščine dedka Antona Baligača, znanega prekmurskega godca in dolgoletnega člana...

[Glasbilo](#)

ŠENTVIŠKA GORA

1850 (OKOLI)

[630:LJU:0007230](#)

PSALTERIJ

"Šentjerije", psalterij, glasbilo iz trdega lesa v obliki trapeza, s kovinskimi vijaki na...

[Glasbilo](#)

VRHPOLJE PRI MORAVČAH

630:LJU:0022645

DOMAČE CITRE

Domače ali bordunske citre so ljudje sami delali doma. Imela jih je vsaka hiša. Z lipovo paličico...

Glasbilo

SLOVENSKI ETNOGRAFSKI MUZEJ

90. LETA 20. STOLETJA

630:LJU:0021918

TRSTENKE

Devetka.

Glasbilo

KONEC 20. STOLETJA

[630:LJU:0021828](#)

DRGALO

Izdelal po spominu Romeo Vovk; ilirskobistriško področje.

[Glasbilo](#)

[SI](#)

20. STOLETJE

[630:LJU:0021843](#)

LUBNATA PIŠČALKA

[Glasbilo](#)

[SI](#)

20. STOLETJE

[630:LJU:0021829](#)

RAGLJA

Raglja, za ustvarjanje ropota, zlasti na veliki petek.

[Glasbilo](#)

DRUGA POLOVICA 20. STOLETJA

[630:LJU:0021941](#)

ORGLICE

Orglice; ustna harmonika.

[Glasbilo](#)

[SI](#)

20. STOLETJE

[630:LJU:0021848](#)

ŽIVALSKI ROG

[Glasbilo](#)

[MARIBOR](#)

[630:LJU:0016977](#)

HARMONIKA

Instrument je iz lesa in kovine. Meh je iz papirja in prevlečen s črnim platnom. Kovinski deli so...

[Glasbilo](#)

90. LETA 20. STOLETJA

[630:LJU:0021827](#)

STRŽEK

Izdelal po arhivskem opisu Igor Cvetko.

[Glasbilo](#)

2004

[630:LJU:0021834](#)

BRENKA

Izdelan v otroški delavnici v Hiši otrok in umetnosti, po arhivskih virih, 2004.

[Glasbilo](#)

[VRHPOLJE PRI MORAVČAH](#)

[630:LJU:0022644](#)

MANDOLINSKE CITRE S TOLKALCI

Mandolinske citre so sestavljene iz melodijskih in spremljevalnih strun (akordov). Nad violinskimi...

[Glasbilo](#)

[SI](#)

KONEC 20. STOLETJA

[630:LJU:0021823](#)

POKALCA

Razklano koruzno steblo, ki se pri udarjanju oglašča.

[Glasbilo](#)

[SI](#)

[630:LJU:0021825](#)

ROPOTULJE

Buče, školjka, različni zveneči predmeti.

[Glasbilo](#)

[LJUBLJANA](#)

KONEC 20. STOLETJA

[630:LJU:0021837](#)

BRNEK

Izdelal v delavnici SEM po spominu iz mladosti Janez Črne (Gorenjska).

[Glasbilo](#)

[SI](#)

20. STOLETJE

[630:LJU:0021832](#)

POJOČI GLAVNIK

Ru-ru ali pojoči glavnik.

[Glasbilo](#)

[SI](#)

20. STOLETJE

[630:LJU:0021824](#)

KLEPETALO

[Glasbilo](#)

BELINCI

OKOLI 1940

630:LJU:0022640

KLARINET

Klarinet je del zapuščine dedka Antona Baligača, znanega prekmurskega godca in dolgoletnega člana...

Glasbilo

Samovrednotenje:

Kaj sem se danes naučil/a?

Je namen učenja dosežen?

Sem bil/a uspešna glede na kriterije uspešnosti?